

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Re postji prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnistvo in ekspedicijska v "Katoliški Tiskarni", Vodnikove ulice št. 2.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja trispotna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2. I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 1/6 uri popoldne.

Štev. 255.

V Ljubljani, v torek 8. novembra 1892.

Letnik XX.

Kriza na Ogerskem.

Na Ogerskem so se zadnji čas dogajale take stvari, ki so vzbujale nevoljo tudi v najvišjih krogih. Madjari, ki so bili s svojim uporom proti svojemu vladarju zgubili svoje pravice, so prejeli od dobrotljivega cesarja toliko mero milosti, da mora razgreti sedanje njihovo početje vsacega poštenega prijatelja Avstrije. Toliki vspehi in tolike milosti so Madjarom zmešale glavo. Vse kaže, da se Madjari iz zgodovine, učiteljice narodov, neso ničesa naučili. Kakor dobro omenja vojaški list "Armeeblatt", je bila neplemenitost Madjarov vedno kriva vsem homatijam od katastrofe pri Muhaču do žalostne uloge, katero je l. 1866 igrala Klapkova legija. Tudi oni glasoviti vsik "moriamur pro rege nostro" ni bil drugega, ko pretiranost, kajti poslali so navzlic vsem obljubam na bojišče le sedem pešpolkov in dva polka husarjev. Skratka, pravi vojaški list, Madjari so krivi poraza pri Muhaču, oni so podpirali Turke, oni so bili proti monarhiji na korist Ludovika XIV., oni neso izveli sklepa požunskega zbora, duh Košutov še danes nadvladuje javno mnenje na Ogerskem.

Prišlo je tako daleč, da izgubljajo veljavo ustavni faktorji, da odločujeta krik in terorizem. Ne oziraje se na krono in nemadjarke narode je skrajna levica s svojo brezozirnostjo in popustljivostjo vladne večine Ludovika Košuta uvrstila med častne meščane. Ako pa narod, oziroma njeni zastopniki ne računajo z dinastičnimi čustvi, prezirajo lojalnost, izpodkapaajo podlago ustavnega življenja sploh. In kakšna čustva goji Košut od leta 1849 navzlic ustavi iz leta 1867, to je znano vsem, le tistim ne, katere je oslepil ostudni šovinizem, politični "švindel" frax. Krona bi škodila sebi in monarhiji, ko bi se le za korak umaknila idejam moza, ki odreka zvestobo ustavi in kralju. Storil je to dobrosrčni Ludovik XVI., a s tem pokopal sebe in kraljestvo. Hvala Bogu, ogersko kraljestvo še ni in ne bode dozorelo.

Vodje skrajne levice so sicer ostrupili javno mnenje, katero upa združiti lojalnost in proslav-

ljanje Košutovo, toda košutizem in lojalnost sta si diametralno nasprotna, nezdružljiva. Vidi se, kakor bi zmagoval košutizem proti čuvstvu krone, toda v monarhiji, kakor je pri nas, lojalnost tega ne prenaša, narodi goje in čutijo pregloboko udanost in zvestobo do vladarske hiše, da bi nasprotno ideje mogle konečno zmagati. Ko se prične majati ravnotežje, pričena se tudi boj in močnejši mora zmagati. Zmagala pa bode lojalnost proti lahko-miselnosti in frivolnosti onih, ki so sejali seme razdora med krono in narodom.

Zadnje vesti že potrjujejo, da odstopi sedanje ministerstvo, ki je bilo preposlušno za radikalne madjarske elemente. Razlogov sedanje krize je več. Že v ministerstvu samem je razdor. Večina v ministerstvu namreč zahteva poleg civilnih matrik in recepcije židov še civilni zakon, a tega zadnjega krona noče dovoliti. Po naših mislih pa je glavni povod sedanji krizi razprava o Hentzijevem spomeniku, dasi so vzroki starejšega datuma. Mero-dajni krogi na Dunaju nikakor ne morejo biti zadovoljni s tako demonstrativnim proslavljenjem starega Košuta in še manj z opozicijo proti skupni armadi, ker mnogo škodi ugledu naše države pred vnanjim svetom. Ker pa znani krogi nočejo Hentzi-jeve afere pokazati pred svetom kot pravi povod ministerske krize, poostriili so cerkveno-politično vprašanje, katero bodi na videz vzrok krize. Da je temu tako, pričajo peštanski in dunajski liberalni listi. "Neue Fr. Presse" n. pr. je pisala zadnjo nedeljo mej drugim: "Pravi in odločilni vzrok krize je bil in je cerkveno-politično vprašanje... Vsi politični krogi, pred vsem dobro katoliški, so nevoljni in žaljeni, da se že več časa rimska kurija vmešava v notranje zadeve ogerske." Da je cerkveno-politično vprašanje na Ogerskem jako pereče in zahteva hitro rešitev, to je pač istina, a je le navidezen vzrok sedanje krize, kajti ta ima svoje prave vzroke v nenormalnih odnošajih sploh. Bodi Szaparyjev naslednik pl. Tisza, pl. Szell, grof Khuen-Hedervary ali Szapary II., razmere na Ogerskem se ne bodo zboljšale. Če pa pride Kallayovo

ministerstvo, bilo bi zadnji poskus s sedanjim sistemom, in to bi bilo najbolje.

Liga + 57.

Politični pregled.

V Ljubljani, 8. novembra.

Notranje dežele.

Učno ministerstvo. V učnem ministerstvu so se izvršile nekatere nepričakovane premembe. Sekcijski načelnik grof Enzenberg šel je v pokoj in bil pri tej priliki odlikovan z velikim križem Franca Jožefa reda. Ker ima grof Enzenberg še le 52 let, je vsekako čudno, da je odstopil. Na njegovo mesto je prišel titularni sekcijski načelnik dr. vitez David in poslednjega mesto je pa prevzel dvórni svetnik grof Baillet de Latour.

Češko. Še vedno se velika pozornost obrača na dogodka v Liberci. Nemški in češki listi so še vedno polni poročil iz tega velikomestnega mesta. Vladni komisar sedaj v Liberci preiskuje posebno one nerednosti, ki so dale povod razpustu mestnega zbora, in odpošilja poročila namestništvu. Poleg tega pa opravlja tudi vse druge posle. Nemce posebno jezi, da vladni komisar rešuje tudi stvari, v katerih je bil mestni zbor druga inštanca. Po njih mislih bi vse take stvari morale počakati, da se izvoli novi mestni zbor. Posebno se pa sedaj razpravlja vprašanje, ali se naj novi mestni zbor voli na podlagi prejšnjih seznamov volilcev, ali naj se sestavijo novi seznam. Kakor vse, tako tudi seznam volilcev niso v Liberci popolnoma pravilno sestavljeni. Nacionalci so seveda za to, da se voli po prejšnjih seznamih, liberalci bi pa radi, da se sestavijo novi seznam volilcev, ker v tem slučaju bi se morda udeležili volitev. Kakor so pa sedaj sestavljeni seznam volilcev, je pa zmaga nemških nacionalcev popolnoma gotova.

Češki shod. Poljski "Czas" misli, da je vspeh tega shoda jako majhen, če se bode omejil na sklenjeno resolucijo. S tem razmerje mej strankami v parlamentu ni prav nič premenjeno. Poljski list se pa nada, da je ta shod le začetek daljnjih akcij za politično sporazumljenje čeških strank, kar je želeli za vse avtonomiste v Avstriji. Mi tudi želimo, da bi se poljski list ne motil, ker baš od razmer na Češkem je odvisen daljni razvoj političnih razmer v Avstriji.

LISTEK

Novo deželno gledališče v Ljubljani.

Malo je v Ljubljani stavb, o kateri bi se bilo toliko govorilo in pisalo, kakor o novem deželnem gledališču. Hvale je bilo že obilo o njem, toda stvarne kritike o tej monumentalnej stavbi do zdaj še nismo čuli, o stavbi, ki je stala toliko denarja.

Novo deželno gledališče stoji, rekel bi, na najlepšem kraju bele Ljubljane. Od ene strani meji je lepo šetališče Latermanovega drevoreda, od druge strani pa še lepši park Rudolfinumov. Zal, da niso mogli potisniti vse stavbe bolj nazaj radi nezadostnega prostora. Tako namreč bi bil celoten pogled iz daljave vse veličastnejši in opravičena je želja marsikoga, da bi bili pročelno lice obrnili bolj proti Rudolfinumu.

Nova stavba je izdelana nekako v laški renesansi, jako bogato okrašena z dekorativnimi sredstvi. Arhitekt je porabil vse svoje moči za vnanjost, da bi stavbo pokazal gledalcu kolikor mogoče umetno. A posredilo se mu ni po vsem. Neprijeten napravi na gledalca prvi vtis radi tega, ker je celotna stavba

v vnanji širjavi mnogo prenizka kot tako delo in zdi se človeku kakor bi zlezla cela stavba nekoliko v zemljo, vzlasti še radi tega, ker so vse stavbe v obližji višje, osobito Rudolfinum. In gledalo bi se bilo že celo lahko bolj na višavo, ker je vse stavbišče zelo široko. Ta nedostatek pri taki monumentalni zgradbi se torej ne more prezreti.

Okrašeno je gledališče res bogato. Vender plastična dekorativna ornamentika ni kaj pomenljiva "barok" jo moti. Naravnost zoperne pa so za gledalca tiste alegorične spake v kotih mej okni (Zwieckelfiguren) in skupina na figuralnem slemenu, vlita po neki dunajski tvrdki. Rad bi poznal anatomijo teh podob! Tako kriviti in zavijati se dade le kaki črvi, ne pa človeška telesa. Vrh tega so te "rogovile" (sit venia verbo!) vidijo tako velike in težke, da je stavba zanje prešibka in prenežna.

Baš radi te omenjene skupine na slemenu je skupina našega kiparja Gangla na vrhu popolnoma uničena. Le škoda za tako v resnici umetniško in fino dovršeno delo, ker ja spodnje karikature tako motijo in vrednost jemljejo. In okusa voditelje stavbe si ne morem raztolmačiti. Na slemenu bi zadoščal bas-relief, ne pa plastične podobe, ako pa ne, bi pa morala odpasti zgornja skupina.

Vhodi in izhodi so jako pripravi, kaj ljubeznive so stopnice do lož in galerij. Tudi dekorirane so čedno s pompejansko ornamentiko, a prikladnejša bi bila tu laška renesansa.

Ko stopi človek v parter, omami ga za trenotje ves ta blek in lesk notranje dekoracije. Tu se ni ščedilo, tu se vidi, da se je delalo tudi na deželne stroške. Veliko zlačenja, lepe preproge, krasno dekorirane lože — sploh prvi vtis je čaroben. Ko pa si človek razgleda, najde kmalu marsikaj za oko neprijetnega.

Vsa arhitična razdelitev je premasivna; baš tako tudi plastična dekoracija. Zato se zdi gledalcu vse pretežko, posebno razdelitev plafonda. Alegorične slike na plafonu so tudi od nekega Dunajčana. Premalo so vidne, slabo risane in še slabše slikane. Dekoraciji na odru sta delala tudi Dunajčana Kautsky in Rottonara. Izdelane so dobro, le kulise stene pri sobah so prekratke, tako da se vidijo čez-nje drugi predmeti, kar moti nekoliko gledalca. Tudi razsvetljava je primerena.

Sploh moram reči, da so vsi prostori dosti pripravi, dasi premajhni. Vender s tem ne sodim, da so za Ljubljano premajhni, ker se bojim, da

Vnanje države.

Francija. Znano je, da francoska vlada noče nadaljevati v državne službe oseb, ki so hodile v samostanske šole in katoliška vseučilišča, naj imajo tudi najboljša spričevala. S tem mislijo republikanci podkopati katoliške šole, misleč si, da nikdo ne pojde vanje, videč, da potem ne dobi službe. Konservativci Theillier de Poncheville je zaradi tega v zbornici interpeloval vlado. Odgovarjal je na interpelacijo minister javnih del, ker so naštetih slučajev spadali v njegovo področje. Izgovarjal se je, da se v samostanskih šolah vzgajajo nasprotniki republike in takih pa vlada ne more nastavljaliti. Ta odgovor je pa puhel, posebno sedaj, ko cerkev očitno spoznava republiko. Vladi nikakor ni za republiko, temveč za liberalizem, ki bi utegnil priti v nevarnost, ako odločno katoliški močje pridejo na višja mesta. Pri takih razmerah svoboda pouka nima nobene prave veljave, in pod firmo svobode se izučuje najhujše duševno nasilstvo. Pri podeljevanju služb se ne gleda na sposobnost, temveč le na politično prepričanje.

Rusija. Že dolgo se čujejo pritožbe, da ruska državna banka dovolj ne pospešuje narodnega gospodarstva. Od leta do leta padajo one operacije banke, katerimi se podpira industrijska in trgovska podjetnost. Zaradi tega se je sedaj pod predsedstvom finančnega ministra osnovala posebna komisija, katera ima namen proučevati, kako naj bi se preosnovala banka, da bi prebivalstvo od nje imelo več koristi. Kaj misli vse nasvetovati ta komisija, se še ne vé, ali ruski listi posebno opozarjajo na to, da bi bilo potrebno, da bi banka svojega delokroga ne omejevala le na velike trgovce in tovarnarje, za katere je že tako več drugih denarnih zavodov, temveč podpirala tudi srednje in male podjetnike in kmete. Posebno kmetškemu stanu je v Rusiji silno težko dobiti denar na posodo proti primernim obrestim. Če se bode komisija ozirala na te želje, ni gotovo, ker baš zadnji čas na rusko finančno gospodarstvo jako zelo vpliva Rotschild.

Spanija. Od vladne strani se že odločno taji, da bi vlada mislila dati ostavko, opozicijski listi pa vedno z večjo gotovostjo zagotavljajo, da je kriza neizogibna. Povod krize bi bile seveda v prvi vrsti finančne težave. Španske finance neso baš v najboljšem stanju, kakor tudi portugalske ne. Sicer pa bode opozicija se še premislila, predno prevzame vlado, ker bode s financami imela ravno take težave, kakor jih ima sedanja vlada.

Sudan in Egipt. Nekaj časa je bil mir v Sudanu. Sedaj pa se začena zopet neko gibanje, ki napravlja že Egiptčanom in Angležem skrbi. Znani Osman Digma se je z veliko vojsko zopet približal egiptovski meji. Iz Kajire so že odposlali vojakov v Suakim, ki je zopet pred Sudanci v nevarnosti. Angleži imajo sedaj povod, da svoje vojake pusté v Egiptu.

Afrika. Kakor se sodi, so poročila francoskega poveljnika še neugodnejša, nego so se objavila po listih. Vlada je več podrobnostij utajila. Polkovnik Dodds je najbrž zahteval pomoči, kajti iz Havra odposlali so zopet vojakov in streliva v Afriko. Boj proti Dahomejem je vsekako veliko težavnejši, nego so Francozi pričakovali.

Izvirni dopisi.

Iz Škofje Loke, dné 5. novembra. Kakor se je v Vašem cenjenem listu že jedenkrat poročalo, začelo se je letos v spomladi po prizadevanju sedanjega čast. g. župnika Iv. Tomažiča zidati novo pokopališče. Delo je tako hitro napredovalo, da so že rožnovensko nedeljo darovali mil. prošt. g. dr. Leonhard Klotz na pokopališču sv. mašo in je potem

bodo še ti dostikrat preprostorni. Čudno se mi zdi tudi, da se je tako malo gledalo na stojišče v parterju in na galerijo, ker je oboje pretesno. Gledalo se je pač bolj na bogatine kakor na revnejše. Tudi ni prav, da niso sedeži v parterju razdeljeni po sredi, ker je vhod v nje le od strani. Mogoče, da je to tudi moderno, a pripravno ni za vhod in izhod. Libscherjeve velike zavese pa še nismo videli, dasi se je o razpisu te slike nujnost poudarjala.

Po teh kratkih opazkah že moremo reči, da bi se ne smelo samo hvaliti. Rabile so se tudi za količkaj bolj važno delo skoro izključno tuje moči. Posebno slikarstvo, bodisi dekorativno, bodisi plastično, oddalo se je vse tujcem. V svesti sem si, da bi domačini tudi toliko, ako ne bolje izvršili. In tako bi tudi mnogo tisočakov ostalo doma. Nova deželna monumentalna stavba morala bi biti vender-le znak (odsev) domače vede in umetnosti! Posebno tisti v odboru, ki na to mnogo bobnajo in katerim jezik vedno narekuje „svoji k svojim“, pač ne bi bili smeli tega prezreti.

Tako pa je stavbo vodil tujec, delal tujec, plačal jo je pa — domačin. Zivelo rodoljubje!

Liga + 11.

blagoslovili, tako, da so že takoj drugi teden lahko začeli na novem mestu pokopavati.

Osmi izmed onih, katere so prenesli iz mestne župnije škofjeloške na novo pokopališče, je bil dijak Maksimilijan Demšar. Pokojnik je bil rojen leta 1874, ter je v pretečenem šolskem letu z dobrim vspehom dovršil sedmi gimnazijski razred. Da je bil obče priljubljen, kaže njegov pogreb, kateri se sme po vsej pravici prištevati k jednomu izmed lepših.

V ponedeljek, dné 31. oktobra, ob 1. uri popoldne prišli so škofjeloški dijaki in dijaki VIII. ljubljanskega gimnazijskega razreda v spremstvu g. ravnatelja Andreja Senekoviča in g. prof. dr. Svetine v Škofjo Loko pozdravit svojega sošolca na mrtvaškem odru, kamor so položili v dokaz svojega prijateljstva do pokojnika dva prekrasna venca. Ko so ob štirih popoldne prišli gg. duhovniki pred hišo, v kateri je ležal imenovani umrl, da bi ga spremili k zadnjemu počitku, zapél je po končanih molitvah izvrsten gimnazijski pevski zbor premilo pesem: „Blagor mu!“. Nato se je vzdignil sprevoz in se podal po tukajšnji navadi v župnijsko cerkev sv. Jakoba. Tukaj so skazali pevci škofjeloškega slovenskega bralnega društva pokojniku zadajo čast s tem, da so zapéli pesem: „Usliši nas, Gospod!“.

Po končani prelepi pesmi odšel je mnogobrojen sprevoz iz cerkve na pokopališče. Ko so osmošolci, kateri so nosili svojega sodijaka k zadnjemu počitku, položili rakev v grob, izvila se je pri odprti jami iz prs gimnazijskih pevcev tolažljiva pesem: „Nač zvezdami“. Po tej pesmi zakrila nam je črna prst rakev in ob jednom tudi dobrega mladeniča za vselej.

Ko sem se od pogreba domov vračal, žaloval sem po ravno pokopanem mladeniču, kateri je bil v kljub svoji dolgi bolezni vedno vstrajen dijak in dober katoličan, še bolj pa sem ga blagroval, ker ga je bela žena s svojo smrtno koso dobila pripravljenega in se zatorej sedaj pri Bogu neskončno veselí in raduje.

Z Gorenjskega, 8. novembra, († Valentin Lavtar.) Ne bo še tako hitro konca pomanjkanju duhovščine v naši deželi, če bo „božja dekla, blede smrt“ tako pogostoma segala v naše vrste, — segala celó v trdne, čvrste moči.

Poročali ste že v cenjenem „Slovencu“, da se je preselil v večnost gosp. Val. Lavtar, kapelan v Kropi, v najlepši moški dobi. Za dragim prijateljem pošiljam te skromne vrstice v slóvo. — Kdo bi si mislil, da bo kruta smrt pobrala tako hitro moža res orjaške postave!

Blagi pokojnik je bil dné 9. februarija leta 1849 rojen v Zeleznikih ter bil, vedno odličnjak, kot tretjeletnik posvečen leta 1873. Služboval je v Prečini, Višnjigori in za tem na težavni dekaniji fari v Moravčah okoli osem let. Tu, zdí se mi, si je nakopal kál bolezni, in od onega časa sém je jel slabeti, ne samo telesno, ampak nekako tudi duševno. Ni bil več tako vesel in zaupljiv; vsaka beseda se mu je zdela sumljiva. Zato si prosi prestave na lažjo kapelanijo in jo res tudi dobi na prijazni Dobrovi pri Ljubljani.

Toda slabotnemu zdravju ni ugajalo tu. Zato ga kmalu srečamo na skalovitem Krasu v Slavini, odkoder gre kot ekspozit v Trnje, zánj zares trnje, tako bodeče, da mora zopet prositi dalje v njemu ugodnejši zrak. Tudi tej prošnji se je ljubeznjivo ustreglo. Prišel je v Kropo, dejal bi, v druge Zeleznike — rojstveni kraj. Kako je bil vesel zopet in kako hvaležen za to prestavo. Zdel se nam je tudi po vnanjem, da je jel zopet živeti. In živel je tudi s podvojeno močjo za svoj poklic, — priča temu, da so ljudje trumoma tudi iz sosednih župnij iskali pri njem duhovne pomoči.

A i mi tovariši njegovi smo ga bili veseli vsikdar. Priprost v vedenju, a toliko bolj ljubeznjiv in včasih celó dovtipen je bil; do solzá pa se je smejal tu in tam pri nedolžni šali.

In zdaj ga ni več! ... Zakaj ne? Res, da ni bil v zadnjem času več tako trden, da so ga trle skrbi kot župnijskega upravitelja, — a odkar mu je satansko-slobna roka pisala brezimno pismo, — njemu brez vsake najmanjše moralne hibe in tako občutljivemu, — od takrat hiral je kar vidoma.

Skrb in brezmejna žalost — to in nič drugega je usrok tako nagli njegovi smrti!

Gorjé, tisočkrat gorjé roki, koja je pisala ono pismo! Naj je že konec temu ostudnemu, anonimnemu pisarenju, da se ne bodo

še v grobu obračali bivši duhovniki: Kahl, Kapus, Lavtar.

Toda zašel sem, dragi Valentin! Nočem žaliti Tvojega spomina s temi proti koncu ostriji, a resničnimi besedami, — toda ljubezen do Tebe jih je zapisala. Vživaj, vživaj mir, — tu ga nisi imel!

Z Goriškega, 31. oktobra. *) (Naši čudni liberalci pa „Nova Soča“.) Cenjeni „Slovenec“ je svojedobno poročal, da je bilo le 180 udeležencev na slavnem (!) Svetčevem banketu dne 9. oktobra t. l. Ali to je velika pomota! Po naključju mi je došla št. 43 „Nove Soče“ v roke, katere že dolgo ne čitam, ker mi je njena narodno-politična vsebina bila za moje možgane nerešljiva; kajti kar je ona večkrat grajala na prvi strani, na pr. javne ples po Goriškem, to je ona večkrat hvalila že na tretji strani, da le niso bili „plakati“ tiskani v laščini, ampak v slovenščini. Tu mi dojde na misel izrek one Lahinje, ki je nekega mojega tovariša, ki je bil dobro več tudi laščine, vprašala, je-li se on izpoveduje v laščini ali v slovenščini? Ko jej pa ta odgovori, da vselej le v slovenščini, ga je ona zavrnila, rekoč: „Zakaj ne rajše v laščini, ker v tem našem sladkem jeziku se vidijo največji grehi le majhni pregreški“ itd.

Po logiki „Nove Soče“ velja namreč vsak prišten naprednjak-liberalec za 100 od nas. Da se pa jaz nikakor ne šalim, temu je priča sama „N. S.“, list 43. Tam stoji v prilogi črno na belem: „Treba je pomisliti, da vsak udeleženec pri tem banketu, proti kateremu se je ropotalo po časopisih in po cerkvah, odvaga sto drugih...“, kajti to so bili sami odličnjaki, ki se ne strašijo vsake sape, marveč ki so pripravljeni, pri kakršnihkoli okoliščinah boriti se do zadnjega diha za našo sveto narodno stvar“ itd.

Vsled tega bombastičnega širokoustenja je bilo torej zbranih pri Svetčevem banketu ne 180, ampak $180 \times 100 = 18.000$ udeležencev, kakor uči nezmotljivi Adam Riese!

Na isti 3. strani je priobčila „N. Soča“ vse telegrame, došle z Goriškega k isti slavnosti, katero je povzročil bajé prvi slovenski katoliški shod! — Kakšni gorostasni nesmišljivi so v nekaterih priobčenih telegramih, kakšen srd izražajo nekateri telegrami proti udeležencem katoliškega shoda, katerih je bilo okroglo 2000, ali po nasprotni cenitvi „Nove Soče“ 2000 : 100 = 20, rečem le: dvajset, ako velja jeden „Sočin“ naprednjak za 100 katoliških narodnjakov, kateri se trudijo za uresničenje katol. načel tudi v javnem življenju, — to je neverjetno, ako bi človek sam ne čital v 43. številki „N. Soče“. Posebno strasten telegram je poslal dr. Rojic iz Gorice, kjer pravi med drugim: „Le energično naprej proti izdajalcem, ki ne gledé na svoj poklic in prisego (!) pripravljajo slovenski narod ob „narodnost“ in ob „katoliško vero“ itd.“

Kdor pozna posamezne osebe, ki so takšne in tem podobne telegrame poslale v Ljubljano, kakor jih jaz po večjem delu poznam, vedel bo, koliko so vredni.

Kakšni čudaki so res ti goriški naprednjaki! Znano je vsem pričujočim udeležencem prvega katoliškega shoda, da družbe sv. Cirila in Metoda kot takšne in za ohranjenje narodnosti neobhodno potrebne, ni nihče napadal, ampak izrazila se je — pa le v dotični odsekov seji — bojazen, da bi je nekateri v javnem življenju znani liberalci s časoma ne privedli na krivo pot. Ali v končni resoluciji se je tista koristna družba na slovesnem shodu toplo priporočala s pristavkom: Ako možno, da bi se poleg slovenskega katoliškega učiteljskega seмениšča v Ljubljani ustanovila tudi slovenska katoliška pripravnica s pomočjo družbe sv. Cirila in Metoda, katera se toplo priporoča itd.

Torej za L. Svetca, kateremu se s tem ni odvezlo nič časti, se je naša „Nova Soča“ tako goreče potegnila, da je šel sam njeni vrednik k istemu banketu v Ljubljano, kjer je govoril zelo predrzno, ker ni bil od nobenega v ta namen pooblaščen! A za Vašega iskrenega masiljenca knezoškofa, katerega je „Slovenski Narod“ na nečuten, nesramen način očitno pred vsem narodom obrekoval, za to pa ni naša ta čudna „katoličanka“ nobene pomilovalne besede.

Ravno tako ne omenja ta brezobrazen list nobene udanostne izjave Vašemu prevzvišenemu knezoškofu, katere se oglašajo zaporedoma iz mnogih občin in dekanij. Eno takšno udanostno izjavo pri-

*) Zaradi mnogega gradiva zaostalo. Op. vred.

pravljje, kakor slišim, tudi mala občina Erzelje ob goriško-kranjski meji na Vipavskem, iz katere so bili štiri vrli možje na katol. shodu. Ali „Bauer, das ist was anderes,“ to ni za liberalno malho „N. Soče“. Drugi pot kaj drugega. Liga + 51.

Slovstvo.

Venček pravljic in pripovedek. Slovenski mladini spisal Josip Freuensfeld. Celje, 1892. Samozaložba. Tiskal Dragotin Hribar. Izvod 87 strani obsežne knjige stane 35 kr., po pošti 40 kr.; dobiva se pri pisatelju v Ljutomeru.

V lepem jeziku nam pripoveduje g. pisatelj 12 pravljic, katere je po nekoliko iz naroda vzete predelal v svoji domišljiji. Pohvalno omenjamo vzlasti poosebljevanje nature. V naših mrzlih časih je brez dvojbe jako blažilnega vpliva, če se v mlada srca vtisne neko idejčno umevanje božjega stvarstva. V omenjenih pravljicah se razgovarjajo z mladino potocič, orel, oblachek, vetrič, cvetlice, ptički itd., in vsak po svoje pomagajo, da se lepo razvijajo in završe mično in z gorkim čutom sestavljena dejanja.

„Solnčni kamen“, „Vile“, „Cvetlica življenja“, „Potočnica“, „Morska roža“, evo nekaj napisov teh pravljic, katere priporočamo svojim bralcem. Le to pripomnimo še, da se nam zdé začetki prerajalistični.

Udanostne izjave.

Izjava županstva Lancovo se glasi: Z radostnim srcem pridružujemo se podpisani občinski možje županije Lancovo pri Radovljici izjavam vrlih slovenskih mož, v katerih vam izražajo kot zastopniki svojih občin sinovsko udanost in pokorščino. Popolnoma se strinjamo z načeli I. slov. katol. shoda, prepričani, da le načela katoliške vere nas vodijo k časnemu in večnemu blagru. — M. Šušteršič, župan, Fr. Olif ič, Rok Bohinec, Valentin Dešman, svetovalci Matija Posnik, Anton Dešman, Janez Krinčič, Janez Dešman, Janez Kosel, Janez Ažman, Fr. Zupanc.

Zastop občine Brusnice je poslal nastopno izjavo: Čudimo se, ko slišimo ali beremo, da so na Kranjskem ljudje, ki grdé z obrekovanjem in lažmi našega premil. knezoškofa, kateri nam je od Boga postavljen, da nas vodi kot naslednik apostolov. Mislili smo vsi kmetje, da kaj takega na Slovenskem ni mogoče. — Mi pa nismo taki. Mi podpisani zastopniki brusniške občine in z nami vred tudi občani Vas spoštujemo, ljubimo, smo in ostanemo vam udani do smrti. Ni je reči, ki bi nas odtrgala od našega višjega pastirja, katerega ljubeznjivost in gorečnost za našo pravo srečo obdudovati smo imeli priliko ravno letos, ko je bila sv. birma v naši občini. Želimo in prosimo Boga, naj nam še veliko let ohrani Vas, nasprotnikom vašim pa naj dá milost pravega spoznanja in resničnega spreobrnjenja. — Anton Božič, župan, Ant. Jakše, Janez Ambrožič, Jožef Penc, Martin Pavlin, svetovalci, Fr. Potočar, Gregor Madle, Jožef Krevs, Valentin Bergant, Martin Jančar, Janez Kostrevo, Martin Turk, Anton Vonko, Janez Plut, Jak. Božič, Lovrenc Božič, Fr. Mikec.

Občinskega odbora županije Jezice izjava se glasi: Zbrani zastopniki občine Jezice radostno odobravamo program I. slov. katol. shoda ter hočemo vrnovati svoje delovanje po načelih izraženih na tem shodu. — Ob enem obžalujemo in odločno zavračamo cerkvi katoliški in narodu našemu sovražno postopanje narodo-napredne stranke ter njene ostudne in nesramne napade proti prevrženemu gosp. knezoškofu ljubljanskemu, našemu vzornemu višjemu pastirju, kojemu izrekamo svojo popolno udanost, največje spoštovanje in neomajljivo zvestobo in pokorščino. — Anton Bolka, župan, Jernej Peršin, Fr. Plevnik, Fr. Selan, Jan. Pečnik, svetovalci, Anton Zibert, Miha Dimnik, Fr. Lenče, Al. Pečnik, Bl. Semrajec, Miha Zajec, Mat. Sitar, Jernej Verbovec, Valentin Strah, Jak. Pršin, Janez Mrhar, Lovrenc Juvan, Fr. Hvastija.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 8. novembra.

(Osebnosti.) Presvetli cesar je včeraj dopoldne sprejel v avdijenci svoj drugim tudi gospoda dež. predsednika v pokoju barona Winklerja in dvornega svetnika barona Heina.

(Nevarno je zbolel) velečastiti gospod Janez Mesar, župnik v Bohinjski Bistrici, deželni poslanec itd. Velezaslužnega gospoda je zadel mrtvoud. Priporoča se prijateljem v molitev.

(Bolnišnica v Novem Mestu.) Županstvo novo-meško je že pred več leti prosilo deželni odbor, naj bi se v Novem Mestu ustanovila javna bolnišnica. Mesto je tedaj obljubilo v ta namen svoj zaklad za preskrbovanje bolnikov v znesku 11.400 gld. Deželni zbor in odbor sta priznala potrebo javne bolnišnice v Novem Mestu, ki je središče Dolenjske. Deželni odbor se je obrnil do reda usmiljenih bratov, ali bi hoteli ustanoviti bolnišnico v Novem Mestu. Provincijal usmiljenih bratov je dotični dopis deželnega odbora poslal generalu v Rimu ter dobil od njega nalog, naj skuša vstreči prošnji deželnega odbora. Te dni je bil provincijal usmiljenih bratov v Novem Mestu, da dobi primerno poslopje. Nova bolnišnica se bode morda otvorila že prihodnje leto.

(Poročil) se je včeraj v cerkvi na Bleškem otoku računski poročnik g. Stoj z gospico Marijo Kleinovo, hčerjo g. Antona Kleina, deželnega poslanca itd. Ob jednem se je poročil g. Fran Klein, upravitelj kneza Lichtensteina posestev v Vetrinju na Koroškem, z gospico Strucovo iz Celovca.

(Ali je kolera na Dolenjskem?) Od več strani smo dobili vprašanja, ali je Jože Pajk na Vrhu v zatiškem okraju umrl za kolero. Od kompetentne strani se zatrjuje, da profesor dr. Eppinger v Gradcu pri bakteriološki preiskavi dejektov ni našel kolernih bakterij, da torej Pajek ni umrl za kolero in je ves strah neosnovan.

(Šola in družba sv. Mohorja.) Piše se nam z Notranjskega: Na I. občnem zboru učiteljske „Zveze“ je proslavljal neki gosp. učitelj naše medverske šolske postave kot tisti faktor, ki je družbi sv. Mohorja pomogel do tolikšnega števila udov. Ali je to res? Povsem že ne! „Učiteljski Tovariš“ je letos po uradnih podatkih dokazal, da je v zmislu državne šolske postave za šole najslabejše oskrbljena v kranjskem okraju, kjer 1452 otrok ni nikamor vsolanih. Komur so razmere znane, vé, da večina teh spada v loško dekanijo. In vendar ima marljivi „puščavnik pod B.“ ravno to dekanijo v statistiki Mohorjanov kot prvo, kjer je primeroma največ udov družbe sv. Mohorja v ljubljanski škofiji. To je dokaz, da omenjena trditev ne more biti popolnoma resnična.

(Iz Sevnice) se nam piše: Zadnjo nedeljo je prejel tukajšnji narodnjak g. Franc Lenček iz rok namestnika okrajnega glavarja zlati križec s krono, s katerim ga je odlikoval presvetli cesar. Celjska „Vahta“ je pisala, da je to poslavljenje tukaj Nemce in Slovence osupnilo, češ, da je g. Lenček zaslužil odlikovanje le kot narodni agitator. Hudobna tetka ni pomislila, da mu je s tem dala najlepše spričevalo, zakaj ako tako mladi gospod navzlic temu, da je odločen narodnjak, vendar dobi tako lepo priznanje, potem morajo njegove zasluge za kmetijstvo res biti velike. Gosp. Lenček je načelnik okrajnega odbora in je kot tak in kot zasebnik premnogo koristil kmetom v celem okraju s svojo vednostjo, s svetom in žepom. Zato se je vse veselilo njegovega proslavljanja, kar se je sijajno pokazalo zadnjo nedeljo pri banketu, katerega se je udeležilo mnogo gospodov iz vseh stanov. Tudi Nemec, ki je bil pri banketu pričujoč, je očitno priznal njegove zasluge. Resnobne in kratkočasne napitnice so se vrstile in le prenaglo so minule vesele ure. Le ena želja je bila odhajajočim na srečo, da bi namreč slavljence prav dolgo nosil zasluženi križec sebi v veselje in nam v korist.

(Od Kolpe) se nam piše: „Slovenec“ je svoječasno poročal o prerani smrti blage gospe Amalije Stajer iz Metlike. Pové naj danes o krasnem spomeniku, kateri zaljša nje gomilo na pokopališču pri sv. Roku. Dva in pol metra visoki spomenik iz bele marmornja je lepo delo tvrdke „brača Neupold“ v Karlovcu. Napis, katerega je zložil mladi pesnik gosp. Gangl, sedanji učitelj v Budanju, se glasi: „V gomili tej srce zvesto počiva, — Možu, otrokoma zaklad jedin; — A dasi zemlja nam ga zdaj prikriva, — Ž njim sklepa nas še srečnih dni spomin. — Vedri nam ure toge to samo, — Kar Bog podal trpečim je v tešilo: — Da združi v sreči zopet nas nebo, — Ki Troje srce je od nas ločilo.“ Primeren dodatek spomeniku je lepa železna ograja, delo domačega uma in dlana. Ograjo, v resnici umetno delo, je naredil g. Janez Novak, ključarski

mojster na Gradniku pri Semiču. Isti mojster je napravil ograjo na pokopališču grškokatoliške župnije Draga v Žumberku. Videl sem dan birmovanja na Radovici ograji za krstni kamen in kor, delo Novakova. Umetno in natančno narejene ograje so vseč vsakemu. Delo hvali mojstra.

(Vodstvo c. kr. obrtne strokovne šole) za lesno industrijo in za umetno vezenje in šivanje čipek v Ljubljani je izdalo dvoje letnih izvestij za šolsko leto 1891/92, o napredku strokovne šole za lesno industrijo in za umetno vezenje in šivanje čipek. — Izvestje je sestavljeno točno in zanimivo. Vsakdo se lahko prepriča, da strokovna ta šola izvrstno in vspešno izvršuje svojo nalogo: podkrepiti domači obrt in mu pomagati v težavnem boju za obstanek. Na šoli za lesno industrijo deluje 10 učiteljev, na šoli za umetno vezenje 7. — Iz poročila posnamemo, da zanimanje obrtnega občinstva za prosep in razvoj šole veselo raste od leta do leta, in da učiteljski zbor pospešuje z vztrajnim in skrbnim delovanjem kolikor možno to zaupanje. Trdno prepričani o koristi in potrebi take šole želimo tudi mi, da prav krepko napreduje ter si pridobiva vedno več prijateljev in naklonjenih podpornikov.

(Slovensko gledališče.) Jutri v sredo se bode predstavljala burka v štirih dejanjih „Zlati pajek“.

(Tujev v postojinskem okraju) je bilo letos 2320, in sicer v Postojini 2080, v Bistrici 50, na Razdrtem 16, v Senožečah 85, v Vipavi 89.

(Koroških liberalcev „parteitag“ — odložen!) Iz Celovca, se nam piše: Kakor je tudi „Slovenec“ omenil, sklical se je bil na dan 6. nov. v Celovec nemško-liberalni „parteitag“, ki bi imel nalog nemškega „Mihelja“ zdramiti iz spanja, Delale so se v to velike priprave. Listi so tarnali na vso sapo, kako hudo se „zatira“ nemštvo, nemško-liberalni in nacijski poslanci so kar tekmovali med seboj in koroški „bauernbund“ je v St. Paternionu slovesno sklenil, da se hoče kar „in corpore“ udeležiti omenjenega shoda, ki je pa za sedaj splaval po vodi. — Stari Horac pa veli: „Parturiunt montes et nascitur ridiculus mus“. Da niti to ni pomagalo „parteitag-u“ na noge, da je beljaška „D. allg. Ztg.“ nedavno objavila „von einem höheren Geistlichen“ (!?) prav „fulminanten“ članek, ki naj bi dokazal nujno potrebo takega shoda! — Parteitag je odložen na nedoločen čas — upajmo, da ne „ad calendas graecas“, kajti radi bi čuli kvasenje nemško-liberalnih prvakov ob tej priliki! —rj—

(Slovansko pevsko društvo na Dunaju), koje je letos završilo 31. leto svojega delovanja, imelo je dne 28. oktobra svoj občni letni zbor. Kakor prejšnja leta, istotako je v minolem letu to društvo pošteno izvrševalo svoj namen, gojiti slovanske glasbene umetnosti na Dunaju. Lepa mnozica vrlih mož iskreno in goreče upravlja društvo, skrbeč za to, da se ohrani prijateljska sloga in da more društvo v polni meri zadoščati svojemu težavnemu poklicu. Sosebno so se trudili v tem smislu predsednik in častni član društva, g. Lenart Bouchat, podpredsednik g. Radoslav Pukl, pevovodja gosp. Alojzij Buchta, namestnika gg. Jahoda in Jifík, kojim so marljivo pomagali odborniki gg.: dr. Fr. Belár, Dobroslov Brlič, med. dr. Milan Rešetar, Jos. Stantejský, Ant. Stejskal, dalje plemenite dame: Pavlina Tomšičeva, kot starostka damskega zbora, in gospice: tajnica A. Lešanovska, blagajničarica M. Slavikova, in arhivarka A. Benešova. Leta 1892 je imelo „Slovansko pevsko društvo“ 297 članov, in sicer: 13 častnih, 158 delujočih in 126 podpornih. Med letom je izstopilo 58 delujočih članov. Ustanovnikov ima društvo 21. Gledé na narodnost je bilo med moškimi izvrševalnimi člani: 49 Čehov, 2 Slovaka, 8 Poljakov, 17 Rusinov, 22 Slovencev, 8 Hrvatov, 8 Srbov. Delovanje društveno je bilo jako obširno. Društvo je priredilo dva koncerta, dve zabavi in jeden izlet; sodelovalo je dalje devetkrat pri slavnostih družih društev; izvajalo 6 slavnostnih maš i. dr. Prejemkov je imelo društvo 1854 gld. 93 kr., med temi darov in nagrad 665 gld. 24 kr. Čistega imenja je 1174 gld. Dalje so člani mešanega pevskega zbora sodelovali pri čeških božjih službah v cerkvi sv. An. Želimo, da bi zaslužno društveno delovanje marljivo podpiralo slovansko dunajsko prebivalstvo.

(Vabile) k veselici, katero priredi družbe sv. Cirila in Metoda podružnica „Pivka“ v St. Petru v nedeljo dne 13. novembra 1892. l. v prostorih g.

Hafner-ja. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 50 kr., za obitelj 70 kr. Vpored: 1. Pozdrav predsednikov. 2. Volarič: „Slovanski svet, ti si krasan“, moški zbor. 3. J. Stritar: „Orest“, tragičen solo-prizor. Ferdo Špilar. 4. K. Mašek: „Pri zibelci“, četverospjev. 5. A. Nedved: „Pozdrav“, moški zbor. 6. „Pol vina, pol vode.“ Vesela igra v jednom dejanju. 7. Tombola. 8. Prosta zabava.

(Samomor.) Dne 4. t. m. se je ustrelil konjederer Jos. Kenda v Smolovem pri Razdrtem.

Telegrami.

Olomuo, 8. novembra. Dr. Kohn, kancelar olomuške nadškofije, je voljen nadškofom.

Dunaj, 7. novembra. Budgetni odsek vsprejel je popoldne Plenerjev predlog, da se naj budget ravno tako na okrajšan način razpravlja, kakor lani.

Dunaj, 7. novembra. Govori se, da bode ruski carjevič vračujoč se iz Aten v Peterburg, potoval preko Dunaja, kjer bode nekaj dni ostal.

Dunaj, 8. novembra. „Wiener Zeitung“ priobčila je sankcionirane sklepe delegacij.

Dunaj, 8. novembra. Avtentično se potrjuje ministerska kriza na Ogerskem. Tukajšnji listi, med njimi „Fremdenblatt“ zagotavljajo, da je grof Szapary včeraj dal formalno ostavko. Krona se sedaj še ni odločila. Počakala bode vspeha liberalne konference, ki bode v sredo, da zvé mnenje od znamenitejših ogerskih politikov. Koloman Tisza in pa Teodor Andrassy sta bajé že poklicana na Dunaj. Nadalje se pokličejo Weckerle, Szell in predsednik zbornice poslancev, Banfy.

Dunaj, 8. novembra. Zallinger interpeluje deželnoobrambenega ministra zastran splošnega verskih dolžnostij deželnih brambovcev ob nedeljah in praznikih. — Schlesinger interpeluje pravosodnega ministra o porabi kaznjencev za vnana dela. Interpelacija pred vsem omenja dogodke v Steyru. Zbornica poslancev je vsprejela s 133 proti 25 glasovom predlog budgetnega odseka, da se proračun obravnava na okrajšan način.

Rim, 8. septembra. Časopisi konstatujejo, da bode vladna večina večja, nego se je pričakovalo. Ker so se posamični od nje ločili, bode večina jednorodnejša in gotovejša. Časopisi poročajo popolni poraz protiministerske desnice, pomanjšanje števila skrajnih radikalcev in znatno pomnoženje monarhističnih radikalcev.

London, 7. novembra. Po došlih poročilih iz Carigrada izročil je dne 31. oktobra ruski veleposlanik turški vladi noto, v kateri zahteva, da Turčija plača zaostalo vojno odškodnino 4 milijonov funtov.

Poslano.

Slavno vredništvo! Prosim uljudno, sprejmite te-le vrste v prihodnji številki vrlega „Slovenca“: Na čenčarije „Slov. Naroda“ št. 248 z dne 29. oktobra t. l. gledé udanostne izjave prevzvišenemu g. knezoškofu podpisani sledeče izjavlja:

1. Ni res, da bi jaz dobil izjavo iz tretje roke, ampak sem jo sam lastnoročno spisal, za kar mi je priča vrli Slovenec. (Sporočimo. Op. vred.)

2. Ni res, da bi bil kdo meni izjavo vsiljeval, temveč sem sam iz prostega nagiba radostno to storil, naj vsaj nekoliko izjavim Prevzvišenemu sočutje svoje in cele občine.

3. Ni res, da bi se bil osmi odborik izjavil: „Ti povej, ali naj skliče sejo, ako hoče, da bodem jaz kaj podpisal, ampak rekel je: „To meni nič mar!“

4. Ni res, da bi se bili možje zlorabljali v interesu umazane reklame za katoliški shod, temveč so sami zadostno razsodni, kaj je pravo, kaj pa ne.

5. Ni res, da bi se bilo kdaj od katerekoli strani očitalo, da ga ni moža v trgu, ko bi ga tudi po dnevi z lučjo iskali.

6. Ni res, da se je ta (izjava) morala zgoditi v največji naglici, ker je izjava nad teden duij pri podpisnem ležala.

7. Ni res, da bi bilo sedem odborikov slepo podpisalo izjavo, marveč je vseh sedem dobro vedelo, za kaj se gre.

8. Res je, da ni bilo občinske seje; ako bi bila, bi se bil brezdvoybeno tudi osmi odborik podpisal, ker mu nobeden ne more očitati nobene mrznje do Prevzvišenega.

9. Res je, da je stavec pri tisku pokvaril nekatera imena, kar se je brezdvoybeno na enkrat, ampak večkrat že pripetilo tudi „Narodovim“ stavcem.

Res pomilovanja vredno je, da „Narodova“ gospoda vsako priložnost uporablja, za-se reklame delati in mož poštenjakov resnicoljubje sumničiti. Izvolite si vsaj bolj zanesljivih poročevalcev!

V Motniku, dne 4. novembra 1892.

Matevž Cenne, župan.

Umrli so:

V bolnišnici:

3. novembra. Janez Boc, delavec, 74 let, emphysem.

5. novembra. Amalija Schmerz, rudarjeva hči, 15 let.

Tujci.

6. novembra.

Pri **bavarskem dvoru**: Benigher, trgovec s konji, iz Trsta. — Kapralik, potovalec, iz Jablonca.

Pri **južnem kolodvoru**: Raup iz Opatije.

Pri **avstrijskem caru**: Birs, trgovec s sadjem, iz Gorice. — Ahačič iz Tržiča. — Supan, posestnik, s soprogo, iz Lesca. — Anderlik iz Škofelce. — Skul iz Kočevja.

Vremensko sporočilo.

Dan	čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	trskomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	738.7	4.8	sl. vzh.	megla	
7. u. pop.	739.2	8.4			0.00
9. u. zveč.	741.5	7.0	sl. sever	del. jasno	
Srednja temperatura 9.3°, za 2.9° nad normalom.					

Zahvala.

Valeč britke izgube našega iskreno ljubljene soproga, očeta, tasta in starega očeta, gospoda

Janeza Leskovica,

c. kr. poštarja v pokoju in imejitelja zlatega zaslužnega križca,

je nam došlo od vseh strani, od blizu in daleč, toliko dokazov dobrohotnega in tolažilnega sočutja, da se tem potom najtoplejše zahvalimo. Prav posebno pa še izrekamo prečastiti duhovščini, gospodom c. kr. rudniškim, postarskim, sodniškim in davkarskim uradnikom, gospodom učiteljem in gospodičinam učiteljicam, slavnemu kazinskemu in veteranskemu društvu, slavnemu občinskemu odboru in njihovemu spoštovanemu gosp. županu, kakor tudi gospodu Francu Kosu za požrtvovalno skrb pri vodstvu vsega pogrebne spreveda in gospodom pevcem za gniljivi nagrobniček, ter slednjim vsem onim, kateri so darovali prelepe, grobne vence in spremili nepozabnega rajnega k večnemu počitku ter tako pokazali ljubezen in prijateljstvo našemu predragemu umrlemu, kakor tudi nam. Še enkrat vsem najsrčnejšo zahvalo!

529 1

Žalujoči zapuščeni.

Lepa in dobro ohranjena sobna garnitura

namreč: **zofa, miza in 6 fauteuil-ov** je po prav nizki ceni na prodaj.

Kje — se poizve pri upravnistvu „Slovenca“.

522 2-2

Umetne zobe in zobovja

stavlja na način, ki ne provzroči nikakih bolečin, ter opravlja vse **zobne operacije** in **zobna plombovanja**

A. PAICHEL,

(12) 83 **zobozdravnik**

pri Hradeckega mostu I. nadstr.

Razglas.

Živinski somenj v Višnji Gori

za 7. dan tega meseca zaradi bolezni prepovedan, bode privoljen od c. kr. okrajnega glavarstva

prihodnji ponedeljek, 14. novembra.

Mestno županstvo v Višnji Gori,

dne 8. novembra 1892.

Gilly, mestni župan.

528 3-1

Dunajska borza.

Dne 8. novembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	96 gld. 90 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	96 „ 70 „
Zlata renta 4%, davka prosta	114 „ 70 „
Papirna renta 5%, davka prosta	100 „ 30 „
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	988 „ — „
Kreditne akcijske, 160 gld.	310 „ 70 „
London, 10 funtov strl.	119 „ 85 „
Napoleonodor (20 fr.)	9 „ 55 „
Cesarski cekini	5 „ 71 „
Nemških mark 100	58 „ 82 1/2 „

Dne 7. novembra.

Ogerska zlata renta 4%	112 gld. 25 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 „ 40 „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	140 „ — „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	152 „ — „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	186 „ 50 „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 „ 25 „
Zastavna pisma	100 „ 30 „
Kreditne srečke, 100 gld.	191 „ — „
St. Genois srečke, 40 gld.	63 „ 35 „

Ljubljanske srečke, 20 gld.	— gld. — kr.
Avstr. rubešega križa srečke, 10 gld.	16 „ 75 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 „ — „
Salmove srečke, 40 gld.	62 „ 50 „
Windischgrazove srečke, 20 gld.	63 „ — „
Akcijske anglo-avstrijske banke, 200 gld.	152 „ 50 „
Akcijske Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2790 „ — „
Akcijske južne železnice, 200 gld. sr.	97 „ 40 „
Papirni rubelj	1 „ 18 „
Laških lir 100	— „ — „

List „Mercur“.

Zanesljiva **informacija** o stalno obrestnih in dividendnih papirih, važnih dogodkih na gospodarskem in finančnem polju, odločilnih pojavih na dunajski borzi.

Sveti pismeni in ustni brezplačno.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Ogerske promese cele gld. 4, polo- in 50 kr. višne gld. 2 1/4 kolek.

Žrebanje 15. novembra 150.000 gld. glavni dobiček.

Zemljiško-kreditne promese

4 1 gld. in 50 kr. kolek.

Žrebanje 16. novembra 45.000 gld. glavni dobiček.